

Dankwoord

Aan mijn vrienden en oud-collegae uit de brede Sheffield-area. Sommige namen in dit boek zijn inderdaad niet toevallig gekozen, maar eerder als eerbetuiging aan onze vroegere en huidige vriendschap. De geschetste situaties zijn natuurlijk het resultaat van mijn rijke verbeelding en dus volledig fictief. Plaatsbeschrijvingen en gebeurtenissen in de tijd zijn zoveel als mogelijk accuraat, maar met mijn subjectieve vertellerssaus overgoten om de dynamiek van het verhaal mee te ondersteunen.

De liefde voor deze streek en voor haar bewoners is, sinds mijn korte verblijf en werkperiode daar, steeds gebleven. Ik zou de lezer van dit boek dan ook willen aanraden om de streek met een open hart en geest te bezoeken. De rijkdom qua natuur, cultuur en geschiedenis is er veelvuldig en permanent aanwezig. Het slechte weer moet je er dikwijls bijnemen, maar zoals de Engelsen zeggen: *There is no such thing as bad weather, only wrong clothes...*

De mensen van Yorkshire zelf hebben karakterieel een unieke mix van positieve koppigheid, taaie veerkracht (de befaamde ‘Yorkshire grit’) en onvoorwaardelijke vriendschap, die je op weinig andere plaatsen op deze complexe wereld aantreft. Het is geen toeval dat veel Britse Olympische medaillewinnaars in de atletiek uit deze streek afkomstig zijn.

Voor mijn dierbare Belgische familie is dit boek ook een beetje een *legacy* uit de fantastische, maar tevens woelige jaren 60 van de vorige eeuw. Hier en daar zullen intimi wellicht autobiografische situaties van mezelf herkennen (of denken te herkennen).

Indrukken uit de vroege jeugd bepalen bij ons allemaal onze latere levensloop en onze sterkste herinneringen. We kunnen nostalgisch naar het verleden kijken, maar dikwijls (en gelukkig maar) onthouden we hoofdzakelijk de goede herinneringen, terwijl de wereld en de maatschappij toen ook ver van ideaal waren.

Annelies, lieve levensgezellin en tevens mijn eerste proeflezer, dank om mij te steunen bij het uitschrijven van een verhaal dat al lang in mijn achterhoofd zat. Jouw liefde, steun, geduld en jouw nazicht op de verhaal-logica en op de spelling waren onontbeerlijk. Ik weet dat jij ook met mij de liefde voor Yorkshire vurig deelt.

Kortrijk – 2025

Stanton Moor, sixties

De heide van Stanton Moor in de Peak (Derbyshire/Yorkshire – Engeland) was die nacht helder verlicht door een volle maan.

Een grote, brede gestalte stapte vastberaden op het ruw afgebakende en nauwelijks zichtbare, door mens en dier verder ingelopen wandelpad. Met grote, maar soepele en nagenoeg geruisloze passen. Als gedreven door één duidelijk doel en verder onverstoord door de vele geluiden van de nachtelijke heide. Door het licht van de volle maan moest de man zijn zaklamp maar af en toe gebruiken om bij te lichten daar waar hij, uit ervaring, de grootste natuurlijke obstakels verwachtte.

Af en toe stond hij even stil om rond te kijken, wellicht had hij op dit uur liever geen getuigen of onverwachte toeschouwers. De kans op toevallige ontmoetingen op dit uur was klein, maar zijn missie was persoonlijk, hij kon ze zelf ook niet rationeel verklaren. Dus had hij liever geen pottenkijkers die moeilijke vragen zouden gaan stellen.

Het traject liep door heidegebied, afgewisseld met meer beboste delen, op hun beurt afgewisseld met rotsachtige, verharde stukken heuvel. Een redelijk exacte dwarsdoorsnede van de geografie en de flora van het overdag veel bezochte natuurgebied.

Hij moet dit traject reeds vele malen hebben afgelegd, want behalve de occasionele korte stops, scheen hij de weg en de natuurlijke hindernissen perfect te kennen.

Het is meestal koud 's nachts op Stanton Moor. Zelfs in de lente of in de vroege zomer kan het er 's nachts behoorlijk kil zijn door de relatieve hoogte. De gevoelstemperatuur ligt er ook wel lager

door de strakke wind en door de mystieke sfeer van de plaats zelf. Niets aan de plaats deed vermoeden dat dit de jaren 60 van de 20e eeuw waren. Dit specifieke traject was ook weinig gekend door toeristen of occasionele wandelaars, waardoor de minder aangename sporen van de menselijke beschaving, in de vorm van achtergelaten afval of voedselresten, hier zeer weinig aanwezig waren.

In een open veld bleef de man staan dicht bij een kring van grote keien, een soort van heksenkring, maar dan met eerder kleine rotsblokken. Het waren er negen in totaal, op min of meer gelijke afstand van elkaar. Het was ook geen perfecte cirkel, eerder een ovaal.

Hij bukte zich om de grote keien te inspecteren door er zijn hand kort op te leggen, een voor een. Zo ging hij de ganse kring af. De procedure leek ingeslepen, dit had hij duidelijk al verschillende keren gedaan. Zijn handelingen oogden routine- of zelfs dwangmatig en hij leek bij voorbaat weinig effect of resultaat te verwachten.

Toen hij daarmee klaar was, liet hij zich op de grond zakken en staaarde een tiental minuten wezenloos voor zich uit. Daarna werd het allemaal een stuk wereldser: zijn heupflesje whisky kwam uit zijn zak en hij nam enkele slokken, alsof hij de verwachte ontgoocheling daarmee wilde wegspoelen. De werkelijke wereld kwam weer tot hem. De opdracht voor deze specifieke nacht was blijkbaar achter de rug.

Een eenzame uil vloog rakelings over zijn hoofd, op zoek naar nieuwe prooien. De kleine roofdieren uit het Peak District waren op dit moment van de nacht immers het meest actief. De vreemde, nachtelijke geluiden deden bij de zeldzame nocturne wandelaars dikwijls de haren rechtekomen.

Sommigen beweerden dat er ook solitaire, grote katachtigen in het Peak District rondzwierven, de zogenaamde Peak Panthers, ooit wellicht ontsnapt uit private dierentuinen of rondreizende circussen. Het was bekend dat private verzamelaars van exotische

dieren die al eens dumpten in crisistijden, wanneer de kosten van voeding en onderhoud dreigden uit de hand te lopen. De Tweede Wereldoorlog lag ook in deze streek nog relatief vers in het geheugen, en de crisissen rond Korea en het Suez-kanaal trilden economisch nog na.

Eén keer had hij in deze omgeving het kadaver van een schaap in de kruin van een boom gespot. Het werk van mensen? Of toch het werk van een grote katachtige? Geen ander levend wezen kon dat immers voor elkaar krijgen. Het had hem doen sidderen en hem even doen geloven in het bestaan van grote katachtigen hier. Het was, in zijn vele jaren van dagelijkse en soms nachtelijke omzwervingen in deze prachtige regio, zijn enige echte angstmoment geweest.

Mensen lijken behoefte te hebben aan aangedikte verhalen, om zichzelf en anderen angsten aan te praten. En waar er nog geen zulke sterke verhalen vallen te rapen, zouden die er wel komen. Schotland heeft zijn Nessie, Colorado zijn Bigfoot, Yorkshire heeft zijn Peak Panters. De verhalen zijn goed om het toerisme aan te zwengelen. Flauwe grappenmakers vind je overal. Voorlopig leken hem de mensen nog altijd gevaarlijker dan de fauna.

De Peak was nauwelijks verstoord geweest door deze nachtelijke wandelaar. De geesten uit het verleden leken ook deze keer niet echt verstoord. Het waren nauwelijks zichtbare rimpeltjes in een eeuwenoude textuur.

Sheila

Ochtendblues

De ijsskoude slaapkamer deed Pieter denken aan het reptielenhuis in de Zoo van Antwerpen, waar slangen en andere reptielen achter een scherm van zeer koude lucht afgeschermd zaten. De iets bangere menselijke bezoeker voelde zich hierdoor veilig voor mogelijk gevaar.

Het enkelglas in de ramen van zijn kamer was daar uiteraard niet vreemd aan. En de dikke laag van dekens vergrootte nog zijn onbeweeglijkheid. Je moest wel halfgek zijn een ontsnappingspoging uit dit warme ‘nest-bed’ te willen ondernemen.

Kerstmis naderde met rasse schreden, maar eerst waren er nog de examens, de zogenaamde ‘schoolwedstrijden’ op zijn lagere gemeenteschool. Alles minder dan de classificatie van primus van zijn klas zou voor hem als ontgoochelend worden beschouwd. De toetsen waren steeds vrij competitief, want naast totaalpunten in percentage, kreeg elke leerling ook zijn score en plaats in de ranking van de klas meegedeeld. Discretie en empathie ten aanzien van minderbegaafde leerlingen was nog niet aan de orde. Iedereen in de klas werd zeer expliciet op zijn plaats geduid en in de pikorde van de trimestriële examens geplaatst. Vandaar dus dat er van ‘wedstrijden’ en soms zelfs van ‘kampstrijden’ werd gesproken. De minder intellectuele leerlingen compenseerden hun slechte klasrangorde meestal met hun sportieve prestaties.

Pieter had er deze keer niet echt zin in, ook al was dit verplichte nummertje al enkele jaren aan de gang. Saaie boel! Hij

was, geïnspireerd door zijn vader, immers een veelvraat van boeken, kennis en weetjes. Alle soorten boeken waren oké. Ook daarvoor was de schoolinspanning voor hem tot nu toe relatief gemakkelijk geweest. Een rusteloze nieuwsgierigheid beheerste zijn jonge leven. Daardoor was hij ook niet echt de klasgenoot waarop werd gerekend voor sport- of andere fysieke evenementen – klasprimussen zijn zelden populair voor teamsporten. Het feit dat hij voor zijn leeftijd eerder klein was van gestalte hielp natuurlijk ook niet. Bij het samenstellen van de voetbalteams op de speelplaats was hij dus meestal bij de laatste lichter. Hij zag er voorlopig niet al te veel graten in.

Veel van zijn klasgenoten keken al reikhalzend uit naar hun veertiende verjaardag, wanneer ze met school konden stoppen en een job konden opnemen en dus snel geld konden verdienen. Degenen die verder wilden studeren waren in de minderheid, en werden een beetje als de zonderlingen ervaren.

Voor zijn jonge leeftijd dacht Pieter wel te veel en te lang na over de dingen van het leven en over verhalen en opgedane kennis van school, en dan in de eerste plaats uit de godsdienstles. Zo had hij zich in het eerste leerjaar vele weken echt verdrietig en zelfs boos gevoeld nadat de meester hem had verteld over de oudtestamentische Bijbelse erfzonde en waarom de hedendaagse mens daarvoor nog steeds moet boeten en uiteindelijk moet sterven. Het eeuwige leven had blijkbaar ooit in ons bereik gelegen, maar was ons dus ontzegd geworden. Dat laatste blijkbaar als straf voor de overmoed van de eerste mensen in het aards paradijs. Nachten had hij zichzelf in slaap gehuild voor zoveel onrechtvaardigheid. Zoveel eeuwen geleden hadden anderen een fout(je) gemaakt en daarom moesten hij, zijn ganse familie en bij uitbreiding alle andere mensen op deze wereld er nu voor boeten. God was meedogenloos en streng en blijkbaar voor weinig rede vatbaar.

De godsdienstlessen van het eerste leerjaar en de voorbereiding op zijn eerste communie hadden hun effect op Pieter dus

niet gemist. Ondertussen was hij vier jaar ouder, en had hij dit ietwat een plaats kunnen geven. Maar alle nieuwe kennis, verhalen en ervaringen bleven iets te gemakkelijk aan hem kleven als lijm of kleefband, waardoor zijn jeugd niet zo onbezorgd was als die op zijn jonge leeftijd hoorde te zijn. Een zekere neiging tot melancholie was daar het gevolg van. Wie dacht er nu op zijn leeftijd al na over leven en dood, en over de vergankelijkheid van de dingen? Zijn vader noemde hem daarom dikwijls ‘onze kleine over-denker’, omdat hij dingen die hij had gehoord of geleerd zeer lang bleef herkauwen. Het voordeel was wel dat hij alles makkelijk onthield en daarvoor absoluut geen moeite leek te moeten doen.

Door de verhalen van de meester over bacteriën en andere vieze microscopische beestjes die ons lichaam ziek kunnen maken, had hij ook een soort van smetvrees opgedaan, waardoor hij geobsedeerd was door propere handen en hygiëne. Meester Carlos had iets te veel nadruk gelegd op handen wassen vóór het eten, Pieter had dat zeer expliciet en plichtsbewust in zijn dagelijkse praktijk omgezet. Zijn oudere zus Lisette plaagde hem frequent met die aangeleerde fobie. De andere leerlingen uit zijn klas bleken die lessen niet zo letterlijk te interpreteren.

Het was nog pikdonker in Pieters slaapkamer, zijn oma Leonie zou het plastisch hebben omschreven als ‘moordenaars-donker’. Dit waren de donkere weken in de aanloop naar Kerstmis. Het daglicht had nog volstrekt geen zin om aan zijn korte winterse dag te beginnen.

Hij zocht tevergeefs naar de aan-uitknop van de oude bureaulamp op het tafeltje naast zijn bed, om toch wat licht te krijgen in zijn nog ongeordende en slaperige gedachten. Na een viertal vergeefse pogingen bracht het bureaulampje een eerste zwak kegeltje van licht in zijn vroege zaterdagse wereld.

Aan de muur, naast zijn bed, lachte een langharige Franse brunette, een zekere Sheila, een recent doorgebroken Frans zangeresje, hem geheimzinnig en verleidelijk toe, als een soort moderne Mona Lisa. De zwart-witfoto van Sheila was door hem